

TŠAMPAKA LUGU

tlk Märt Läänemets

teos: Mahasiddhade elulood, Sõnumitooja nr 5-7 (29-31), 1990

Tšampakamaal, mis oli oma nime ühe lille[1] järgi saanud, elas kuningapoeg, kes veetis aega külluses ja naudingutes, millest tal iialgi puudust ei olnud. Uhke oma nooruse üle ja kuningavõimu hüvedest joobunud, ei mõelnud ta tulevikule. Kui ta kuningaks sai, laskis ta tšampakalillede aeda ehitada toreda lillepalee, kus istmed ja padjad olid tehtud kollastest imehästi lõhnavatest tšampakalilledest. Kord, kui ta viibis selles lillelossis, tuli üks joogi sinna almust paluma. Kuningas laskis tema jalgu pesta, pakkus istet ja kõike muud, mis tarvis. Siis kanti ette süüa ja juua ning joogi kõneles dharmast. Kui kuuningas ja kogu õukond oli talle austust avaldanud, ütles kuningas: „Joogi on paljudes maades käinud, aga kas ta on kusagil mujal näinud sellised lilli ja minusarnast kuningat?”

Joogi vastas: „Tšampakalille lõhn on küll imehea, meie keha kõiksugu lõhnad pole seda aga mitte. Sinu kuningriik on küll teistest hiilgavam, aga surma palge ette astutakse ilma milletagi.”

Kuningas mõistis joogi kõnet ja tema kiindumus oma kehasse kadus iseenesest. Uuesti palus ta õpetussõnu. Joogi seletas kõigepealt tegude põhjuslikkust, seejärel andis pühenduse ning juhised loomiseks ja täiustamiseks. Kuninga mõtted kandusid aga lilledele ja ta ei saanud kujustada.

Võta need mõtted teeks, juhatas joogi ja lausus:

„Kõik, mis paistab, on ju tühi,
guru õpetus on lill,
sinu meel on hüva pinnas.
Puhtust, nektarit ja nestet
ühtekokku kujustades,
viljaks valmib ülim hüve.
Suure Vadžradhara[2] tarkusi
kahtlusteta kujusta!”

Kui ta oli kaksteist aastat kujustanud, mõistis ta õpetuse, oma meeleseisundi ja kogemuse lahutamatumust ning saavutas siddhi.

Sellest ajast sai ta Tšampaka nime all kuulsaks ning õpetanud kuningannale ja loendamatutele kaaskondlastele seadmust, läks ta lõpuks sellesama kehaga daakade ilma.

Selline oli guru Tšampaka lugu.

[1] Tšampaka – kollaste lõhnavate õitega puu (*Michelia Champaka*).

[2] Vadžradhara (sanskrit *vajradhara*) – „teemantvälgu hoidja”, algbuda (*āḍibuddha*), universumi kõiki vägesid ühendav sümbol tantristlikus mütoloogias.